

Història Econòmica Mundial

Codi: 104508
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503778 Relacions Internacionals	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Pedro Fatjo Gomez
Correu electrònic: Pedro.Fatjo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)
Grup íntegre en anglès: Sí
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Anna Solé

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit oficial i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura. No obstant, per a facilitar un seguiment adequat és recomanable que l'alumne tingui una base mínima d'Economia, Història i Geografia.

Objectius

L'assignatura Història Econòmica Mundial (HEM) forma part del bloc d'assignatures de formació bàsica i obligatòries de 1er Curs. La HEM contribueix al procés de formació i aprenentatge de 1er Curs perquè permet examinar en perspectiva històrica el funcionament dels processos i fenòmens econòmics dins l'àmbit de las relacions econòmiques y polítiques internacionals.

A més a més, concorre a la formació professional dels estudiants donat que fomenta l'aprenentatge en una sèrie de competències generals (entre les quals destaquen la capacitat de raonar de manera crítica i la de millorar les estratègies de treball autònom), transversals (per exemple, saber seleccionar i generar la informació necessària per entendre les dinàmiques econòmiques del present) i específiques (tenir consciència que existeixen uns factors exògens a l'economia que condicionen profundament la seva dinàmica i evolució, com les institucions públiques, les polítiques exteriors dels estats o la tecnologia).

Objectius formatius

Pel que fa als continguts temàtics del programa, l'assignatura es proposa que els estudiants adquireixin els coneixements suficients per poder:

- determinar les variables explicatives fonamentals d'un procés o esdeveniment històric;
- avaluar conseqüències econòmiques, polítiques i socials d'un procés o esdeveniment històric de caràcter econòmic.

I, més concretament:

- identificar i explicar els principals determinants i les causes que respectivament han possibilitat períodes de creixement, estabilitat econòmica, recessió i crisis, a escala nacional i internacional;
- identificar i explicar els factors que han determinat el desenvolupament del procés de globalització econòmica;
- analitzar les causes i conseqüències de les disparitats econòmiques socials i regionals generades pel desenvolupament econòmic capitalista;
- caracteritzar les principals fases de canvi tecnològic i identificar el seu impacte en l'evolució de l'economia;
- avaluar i comparar la sostenibilitat dels models de desenvolupament econòmic històrics i actuals i la seva viabilitat futura.

Dins de l'àmbit i dels límits de les seves competències, l'assignatura HEM vol fomentar entre els estudiants les següents habilitats:

- començar a elaborar un discurs estructurat en un llenguatge ja propi de les Ciències Socials;
- millorar l'expressió escrita i oral en anglès;
- treballar autònomament i gestionar adequadament el temps;
- desenvolupar la capacitat de treballar en grup;
- cercar, amb esperit crític, informació a les diferents fonts: principalment biblioteques i internet.

Finalment, l'assignatura HEM té com a objectiu que els estudiants vagin començant a adquirir una sèrie d'actituds beneficioses i profitoses pel seu futur desenvolupament acadèmic i professional.

Entre aquestes destaquen:

- tenir i demostrar una certa sensibilitat i un cert compromís front els problemes econòmics, les polítiques dutes a terme al respecte, i les seves conseqüències socials i mediambientals;
- respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions i intentar entendre els motius que funden cada opinió i plantejament.

Competències

- Analitzar la societat internacional i la seva estructura, així com entendre la rellevància en els problemes de la vida real i la pràctica professional.
- Analitzar la estructura i el funcionament de les institucions i organitzacions internacionals (polítiques, econòmiques, de seguretat i militars, mediambientals, de desenvolupament i ajuda d'emergència), tant a l'àmbit universal com al regional, amb particular èmfasi en la Unió Europea, a partir de casos reals i/o simulats.
- Aplicar el coneixement de la estructura i el funcionament de les institucions internacionals a problemes i/o casos pràctics, reals o simulats.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Diferenciar les principals teories de les relacions internacionals i els seus diversos camps (teoria internacional, conflictes i seguretat, organitzacions internacionals, economia política internacional, etc.) per aplicar-los a la pràctica professional.
- Elaborar i preparar la presentació d'informes i/o propostes d'intervenció.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar anglès tant per rebre com per comunicar informació, anàlisis i propostes.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el comportament i evolució del règim regulador del comerç internacional.
2. Analitzar el funcionament de les principals institucions, universals i regionals, que intervenen en l'economia i el comerç internacional.
3. Analitzar en termes històrics els problemes econòmics actuals, per avaluar millor les possibilitats evolutives dels sistemes econòmics.
4. Analitzar i explicar el funcionament de l'economia i el comerç internacional en el sistema contemporani.
5. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
6. Definir el paper de les institucions i dels actors econòmics en el sistema, especialment del sector públic i dels grups d'interès i altres actors socials (ONG, moviments socials, etc.).
7. Descriure les dinàmiques dels sistemes econòmics, els seus límits i potencialitats i les seves conseqüències polítiques.
8. Elaborar i preparar la presentació d'informes i/o propostes d'intervenció.
9. Explicar els models teòrics d'economia prenent com a referència diferents casos històrics.
10. Identificar els problemes a què s'enfronten els agents econòmics quan han de prendre decisions en condicions d'incertesa, a partir de diferents experiències històriques.
11. Identificar els processos d'integració econòmica existents al món.
12. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
13. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
14. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
15. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
16. Relacionar qüestions fonamentals de l'actualitat econòmica amb desenvolupaments econòmics anteriors partint dels principals elements de la història econòmica contemporània.
17. Utilitzar les eines d'anàlisi de l'economia i el comerç internacional i aplicar-les a diferents processos i casos.
18. Utilitzar anglès tant per rebre com per comunicar informació, anàlisis i propostes.
19. Valorar críticament les dinàmiques que es donen en la interacció entre l'estat i el mercat.

Continguts

Tema 1. La industrialització al segle XIX

- 1.1. La revolució industrial i la transició demogràfica.
- 1.2. La difusió de la industrialització a Europa.
- 1.3 La industrialització fora d'Europa: els EUA i el Japó.

Tema 2. La formació d'una economia internacional (1870-1913)

- 2.1 La revolució en el transport terrestre i marítim i en les comunicacions
- 2.2 Els processos migratoris regionals i intercontinentals
- 2.3 Les relacions comercials i financeres internacionals
- 2.4 La formació d'un sistema monetari internacional
- 2.5 Les divergències en el procés de desenvolupament econòmic mundial

Tema 3. La crisi del capitalisme liberal (1914-1945)

- 3.1. La Primera Guerra Mundial i les seves repercussions econòmiques.
- 3.2. La Gran Depressió de 1929-33 i les polítiques anticrisi.
- 3.3. La Segona Guerra Mundial (1939-45): els factors econòmics del conflicte.
- 3.4. El paper dels Estats Units i la recuperació econòmica d'Europa Occidental i Japó.

Tema 4. La reconstrucció, el nou ordre mundial i el creixement econòmic (1945-1973)

- 4.1. Els Acords de Bretton Woods i el nou ordre econòmic internacional.
- 4.2. Les economies capitalistes avançades.
- 4.3. Les economies del bloc socialista.
- 4.4. Descolonització i subdesenvolupament al Tercer Món.

Tema 5. Canvi estructural i segona globalització (1973-2010)

- 5.1. La crisi de 1973-84 i les reaccions.
- 5.2. Els actors del nou model de creixement.
- 5.3. Revolució tecnològica, globalització i desequilibris

Metodologia

Les activitats formatives que permetran avançar en el procés d'aprenentatge de l'estudiant s'estructuraran en metodologies docents complementàries que permetin assolir els objectius específics i transversals establerts.

Seràn les següents:

1. Lliçó magistral

El professor realitzarà una conceptualització analítica i una síntesi actualitzada de cada un dels temes d'estudi. L'objectiu d'aquesta activitat és facilitar la transmissió de coneixements i la motivació per a l'anàlisi històrica, que s'enfoquen per tal de potenciar un aprenentatge actiu i cooperatiu.

2. Sessions pràctiques

L'objectiu d'aquestes sessions és fomentar, a més dels coneixements específics de l'assignatura, la millora i l'adquisició de diverses competències transversals per part de l'estudiant. A l'aula es treballaran problemes o qüestions plantejades en relació amb diferents aspectes del temari que cada alumne haurà treballat prèviament amb les lectures o materials indicats.

3. Treball individual dels alumnes a partir de lectures i recerca d'informació.

El treball dirigit es complementa amb el treball individual o en grup autònom. L'objectiu d'aquesta activitat és potenciar la independència de l'estudiant en el procés d'aprenentatge i dotar d'eines analítiques que fomentin la seva capacitat crítica.

4. Tutories

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i de grup. El professor de l'assignatura convocarà i estarà a disposició dels alumnes en els horaris establerts per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució del seu procés d'aprenentatge i adquisició de competències.

5. Campus Virtual de l'assignatura

En l'ensenyament presencial el Campus Virtual és una eina útil, a fi que els estudiants tinguin un espai complementari on puguin accedir a diferents tipus de materials que el docent consideri bàsics per avançar en el procés d'aprenentatge de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe pràctica	12	0,48	5, 8, 12, 14, 15, 18
Classe teòriques	33	1,32	2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19
Tipus: Supervisades			
Tutoria	10,5	0,42	5, 8, 12, 13, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Lectura i estudi	60	2,4	5, 8, 12, 13, 15, 17, 18
Preparació d'exercicis pràctics	30	1,2	5, 8, 12, 14, 15, 17, 18

Avaluació

L'avaluació consistirà en tres exercicis:

- Una discussió pública de textos a l'aula amb lliurament de resum (20% de la nota final)

El segon i el tercer exercicis (40% de la nota final cada un) constaran de vint preguntes test (60% de la nota final de l'examen) i de dos preguntes d'assaig (40% de la nota final de l'examen).

Les preguntes seran sobre la matèria explicada a les sessions de teoria i de pràctiques i al contingut dels materials docents indicats pel professor.

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exàmens parcials, exercicis en aula, entrega de treballs, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent." Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document Sol·licitud reprogramació prova https://eformularis.uab.cat/group/deganat_feie/reprogramacio-proves

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

Procés de Recuperació

"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB). Els estudiants i les estudiantes han d'haver obtingut una qualificació mitjana de l'assignatura entre 3,5 i 4,9.

La data d'aquesta prova estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, "en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0". Apartat 10 de l'Article 116. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tres exercicis avaluatoris, amb continguts teòrics i pràctics	20%, 40% y 40% de la nota final	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

G. Feliu- C. Sudrià, *Introducció a la història econòmica mundial*, ed. Publicacions de la Universitat de València, València, 2013.

V. Zamagni, *Una historia económica. Europa de la Edad Media a la crisis del euro*, ed. Crítica, Barcelona, 2016.

F. Comín, M. Hernández, E. Llopis (eds.), *Historia Económica Mundial*, siglos XIX-XX, Barcelona, 2005.

F. Comín, *Historia Económica Mundial. De los orígenes a la actualidad*, ed. Alianza Editorial, Madrid, 2011.